

Su švente, mieli Mokytojai!
Tegul Jūsų širdys visada būna pripildytos meilės ir šviesos. Tegul Jūsų darbus lydi visų mūsų nuoširdus dėkingumas.

Genoveita KRASAUSKIENĖ
Jūsų kandidatė į Seimą
Kuršo rinkimų apygardoje.

Politinė reklama. Bus apmokėta iš Laisvės ir teisingumas rinkimų sąskaitos. Užs. Nr. 4130.

PARDUODAME:
Akmenukus („pupeles“) įvairiais kiekiais.
Galime pristatyti į vietą.
8 650 56537

Po kelerių metų vaikai į mokyklas išeis anksčiau

Aušrinė SINUŠAITĖ

Antradienį Seimas nutarė, kad vaikai į mokyklą turi išeiti anksčiau, tačiau „Svyturio“ kalbinti mūsų krašto specialistai tokiose pataliose išvelgia itin daug trūkumų.

Kategoriškai nesutinka – dėl vaiko brandos

Vydmantų gimnazijos priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo jungtinės grupės auklėtoja Inga Urencienė kategoriškai nesutinka su tokiu sprendimu.

„Pati auginu pirmokus, dvy-nukus. Absoliučiai prieštarauju mokyklos ankstinimui. 23 me-tus dirbu ši darbą, iš savo patir-ties galiu pasakyti, kad štai, da-bar turiu grupėje 17 šešiamėčių ir 3 penkiamėčius. Skirtumas tarp jų yra labai didelis, šešia-mėčiai jau domisi ir skaitymu, bendrauja, yra savarankiškesni. Tačiau metų gale penkiamėčiai džiaugiasi pas mus pabuvoję, jiems kitais metais būna leng-viau, jau žino visą tvarką, pa-tiria mažiau streso“, – patirtimi dalinasi auklėtoja.

„O kai kurie mažesni juk dar net visų garsų aiškiai neištaria. Svarbiausia yra vaiko sociali-nė branda ir savarankiškumas. Nors mūsų grupėje jau vyksta žaidimų forma užsiėmimai, kurių metu vaikas pratinamas išlaikyti dėmesį, susikaupti, ta-čiau apie rankos lavinimą ir sa-varankiškumą nėra net kalbos“, – sakė I. Urencienė.

Aišku, kaip pastebėjo pedago-gė, vaikams iš socialiai rizikingų šeimų ugdymo įstaigoje jaučia-si gerai, yra aprenkti, pavalgę ir gauna daugiau dėmesio nei namuose.

Vydantiškė sako, kad su mokyklos ankstinimu sutiktų tik tokiu atveju, jei paaiškė-jus, kad vaikas nepakankamai brandus, jis būtų paliekamas antriems metams. Tačiau tokiu atveju didelį smūgį gali patirti vaiko tėvai.

„Penkiamėčiai vaikai yra la-bai jautrūs ir pažeidžiami, jau, žiūrėk, nesulaukę pietų, ašaro-ja, dar neužsirašo savo vardo. Arba, jei užsirašo, be, pavyz-džiui, užrašo savo tėvų vardų

pirmas raides. Aš klausiu, kas čia? Ir jie man atsako: „Čia tėtis, mama ir dar sesės vardo raidė“. Ir tai jiems reiškia „aš“. Tai apie kokią mokyklą mes galim kal-bėt?“, – toliau kalba I. Urencienė.

Penkiamėčiui dar reikia daug miego

Darbėniškė mišrios darželio grupės auklėtoja Vita Jonikienė irgi naują valdžios spren-dimą vertina neigiamai: „Nes 6-7 metų vaikai tikrai skiriasi. Ne-pritariu, kad penkiametis gali lankyti mokyklą. Ne tik dėl to, kad nesugeba apsirengti. Tokio amžiaus vaiko ritmas visai ne-tas, jam dar reikia daug miego ir poilsio“.

V. Jonikienė atvirauja, kad ne-rimą jaučia specialistai.

„Nežinom kaip čia bus, turbūt ir metinukai atsidurs darželyje, nes vaikus anksčiau išleis-dus į mokyklą juose atsirastų dau-giau vietų. Iš savo patirties kaip mama galiu pasakyti – auginu penkiametę ir tikrai negaliu įsi-vaizduoti, kad ji eitų į mokyklą. Mergaitė tikrai dar nėra subren-dusi pirmai klasei. Man sunku įsivaizduoti, kaip penkiametis vienas pėstute namo pareitų, o dirbantiems tėvams atvažiuoti vaiko pasiimti taip pat būtų nelengva. O vėliau namie su juo taip pat kažkas turėtų užsiimti“, – abejonėmis dalijasi pedagogė.

V. Jonikienės manymu, svar-biau nei vaikus anksčiau išleisti į mokyklą, o, pavyzdžiui, darželio lankymą padaryti privalomu.

„Ir nereiktų atsižvelgti vien į socialiai rizikingas šeimas, o į pačius vaikus, jų poreikius ir brandą. Vaikas vaikui nelygus, taip pat nuo metų priklauso. Taip pat iš savo patirties galiu pasakyti, kad vienais metais vaikai pasitaiko mažiau bran-dūs, kitais brandesni, mažiau gabūs ir gabesni“, – tęsia mintis pašnekovė.

„Manau, anksčiau buvę testai buvo visai geras dalykas. Vaikas vaikui nelygus, todėl paprasčiausia būtų tai patikrinti mini testais. Anksčiau buvo ir bran-dos komisija. Tuomet ir tėvams būtų lengviau pasakyti, kad, tarkim, jūsų vaikui šitoje srityje reikia paaugti, ir jiems būtų palikta galimybė apsispręsti. O ir vaikui mažiau streso, nes jis nebūtų spaudžiamas nuo tokio jauno amžiaus, kai yra dar la-bai jautrus, atitikti kažkokiems reikalavimams, kurių gal visai nesupranta. Nes vaikai iki 6 m. dar tikrai nori žaisti. Arba, kei-čiantis įstatymui, turėtų keistis ir ugdymo priemonės, mokantis turi atsirasti daugiau žaidimų. Taip pat reiktų vaikus jau nuo anksčiau mokyti susikaupti ir išsėdėti vienoje vietoje“, – kalba darbėniškė.

Auklėtoja įsitikinusi, priiman-tieji tokius įstatymus turėtų la-biau pasigilinti į ikimokyklinio ugdymo programas.

„Ir darželyje vaikai tikrai turi daug darbo, nes būtent darželyje vyksta didysis pasirengimas mokyklai. Čia per trumpą lai-ką susipažįstama su daug naujų dalykų, vaikai mokomi sutelkti dėmesį, atlikti įvairius užduotis. Sunku įsivaizduoti, kad visą šį mokymą reiktų dar paankstinti“, – sako V. Jonikienė.

Penkiamėčiai per maži pralaimėjimams

Klaipėdos pedagoginės psi-chologinės tarnybos direktorė Ulijana Petraitenė sako, jog džiaugiasi pokyčiais švietimo srityje, bet pabrėžia, kad tam turi būti pasiruošta.

„O šiai dienai mes neturim metodikos, specialistų, klasių ir tinkamų priemonių. Gal reikia lovelių, kad juos būtų galima pamigdyti. Tokiems mažiems vaikams dar reikia poilsio, jie nori žaisti. Dėl to man kyla abejonų. Vaikai yra skirtingi, vieni pagal savo raidą gali būti pasirengę ugdymui, kiti dar ne. Aš esu žmogus, kuriam labai svarbu, į kokią aplinką ateis tas penkiametis. Jei bus taikomos

žaidybinės metodikos, tada ti-krai puiku, bet šiuo metu tokios medžiagos Lietuvoje nematau“, – sako psichologė.

U. Petraitenė akcentuoja, kad būtina suprasti, kaip jaunesnio amžiaus vaikai, susidūrę su sun-kumais, elgiasi ir mąsto. Ypač, kad ugdymo proceso metu vai-kui visuomet iškyla sunkumų.

„Tokie vaikai dar per maži mokytis pralaimėti. O einant į mokyklą reikia tai suprasti, ki-taip vaikui gali būti visiškai su-griautas pasitikėjimas savimi ir sutrikdytas tolesnis asmenybės vystymasis. Svarbu žinoti, kad ne visada bus pirmas. Reikia, kad ir vaikas gebėtų susikaupti, mokėtų atlikti užduotį“, – tvirtina specialistė.

Psichologė atkreipia dėmesį ir į vaikus su specialiaisiais porei-kiais, kurių Lietuvoje, anot jos, turi kas penktas vaikas.

„Tokiu atveju mokymosi pro-cesas reikalauja daugiau pa-stangų ir lėtėja. Dėl šio naujo sprendimo, manau, mes turė-sime gerokai daugiau klientų, kurie sunkiai adaptuosis moky-mosi procese. Nors ir be to su-trikimų kasmet daugėja, – teigia „Svyturio“ pašnekovė. – Sunku pasakyti to priežastis, nes mes dirbame jau su pasekmėmis, su faktais. Galbūt sutrikimų augi-

mą nulemia ir geresnė diagnos-tika? Galbūt gamtos ekologijos problemos, jei mes tiek teršiame aplinką“.

Psichologė pabrėžia, kad maži vaikai turi būti labai stebimi, nes jie yra jautrūs, turi būti prižiū-rimi, todėl ugdymas turėtų būti žaidybinis, pažintinis.

Taigi, priimant tokią patai-są ypač svarbu gerų specialistų parengimas.

„Bet ar įmanoma per metus atlikti kokybiškus pakeitimus? To aš nematau. Bet būkim op-timistai, o gal viskas bus gerai? Juk visos naujovės visada sulau-kia tam tikrų iššūkių“, – sako U. Petraitenė.

Specialistė paaiškina, kad paankstinus ugdymo pradžią vaikas iš esmės nepajus poky-čių, nes vaikas iš prigimties į pasaulį ateina kaip į naują vie-tą. Taigi, dažniausiai yra atviras naujovėms.

„Vaikai visur moka būti, tik juos reikia pripratinti, tinkamai priimti. Vaikui svarbiausia yra, kad aplinka būtų ugdanti. Taigi, čia didžiausia atsakomybė kren-ta ant auklėtojų ir mokytojų ant visų specialistų, ar jie bus pasi-rengę, tinkamai paruošti ir taip pat nusiteikę priimti mažesnius vaikus, kurie yra dar jautresni. O visa kita yra adaptaciniai klausimai“, – tvirtina psichologė.

• LR Seimas ėmėsi prezidento Gitano Nausėdos siūlymo ankstinti vaikams mokyklos pradžią, įvesti privalomą darželių lankymą socialinės rizikos šeimų vaikams.

• Prezidento inicijuotos Švietimo įstatymo pataisos numato vaikų priešmokyklinį ugdymą pradėti nuo penkerių, o pradinį – nuo šešerių metų.

• Ikimokyklinis ugdymas socialinės rizikos šeimų vaikams privalomas taptų nuo 2021 metų, priešmokyklinio ugdymo ankstinimas turėtų įsigalioti nuo 2023 metų, o pradinio – nuo 2024-ųjų.